

En les properes eleccions al Parlament de Catalunya, l'1 de novembre, aconseguir un diputat més o menys pot resultar crucial per a les aspiracions d'un partit i per a la configuració d'un futur govern. I el que passi a cada demarcació electoral serà clau per al dibuix del proper escenari polític català.

El cos a cos territorial de l'1 de novembre

Ja han sortit publicats, i encara n'hauran de sortir més, un grapat de sondejos electorals que intenten predir la configuració del Parlament de Catalunya, sorgit l'1 de novembre. Si hem de fer cas a l'hemeroteca, difícilment cap l'encertarà. Això és el que va passar, per exemple, en les eleccions catalanes del 16 de novembre de 2003. Sí que és cert, però, que els sondejos apunten tendències de vot. I en algun cas, finalment, sí que es van confirmar. Vist això, a l'inici d'aquesta campanya electoral tan oberta, és útil observar com es van disputar els escons, en cada una de les circumscripcions catalanes el 2003. Aquells resultats, observats amb el prisma de les tendències que puguin indicar els sondejos, ens poden ajudar a localitzar quines poden ser les claus dels resultats de l'1 de novembre.

Barcelona, la disputa més oberta. A la demarcació de Barcelona s'entaula la batalla més important. Els partits s'hi juguen 85 dels 135 diputats que té el Parlament de Catalunya. De manera, doncs, que és on les variacions percentuals de vot repercutiran més directament en la composició final de la cambra catalana.

La distribució per escons del 2003 en aquesta demarcació fou: PSC, 29 diputats (amb un 33,17% dels vots); CiU, 25 (amb 28,78%); ERC, 13 (15,16%); PP, 11 (12,55%); ICV-EUiA, 7 (8,03%). Prop de dos milions i mig de persones van emetre el seu vot.

Si es complissin algunes de les tendències apuntades fins ara per les en-

questes, Barcelona seria, lògicament, on més determinants podrien ser els canvis. Una petita variació percentual de vot d'una formació pot comportar la pèrdua o el guany de diversos escons.

En general els sondejos auguren un creixement electoral de CiU. La demarcació de Barcelona seria en part la clau d'aquest creixement, on els resultats de la federació el 2003 (28,78%) van quedar molt per sota dels comicis de 1999, quan va aconseguir un 39,99% del vot. De fet, CiU s'havia mantingut sempre (excepte als comicis del 1980, quan va aconseguir un 27,24%) en una franja de percentatge d'entre prop de 35% i el 45% —aconseguit en les èpoques de majories absolutes. Si tenim present que el 2003 CiU va recollir el desgast polític produït pels acords amb el PP, més el propi desgast de 23 anys ininterromputs de govern, o la incertesa que pugui generar el relleu de Jordi Pujol, és fàcil pensar que la federació millori els seus resultats a Barcelona. Per tant, qualsevol augment que l'acosti a aquella franja en què es va moure la federació fins 1999 (quan va devallar al 35%), implicarà un creixement en nombre de diputats. El 2003, a la demarcació barcelonina, CiU ja va estar prop d'aconseguir un diputat més. De manera que amb un increment electoral de 3 punts —entre 75 i 80 mil vots— podria aconseguir perfectament tres diputats més a Barcelona, segons també els resultats de les altres formacions. I seria un increment que deixaria la federació amb prop de 32 punts, encara per sota dels resultats del 1999. De manera, doncs, que el ventall

de creixement de CiU a Barcelona encara es podria incrementar.

L'altra formació que podria créixer a la demarcació barcelonina és Iniciativa. Dels tres membres del tripartit, els sondejos indiquen que és l'únic que no pateix desgast i que podria millorar resultats. Descomptant els 20 diputats del PSUC, la primera legislatura, els millors resultats d'ICV a Barcelona han estat els del 1995, quan va obtenir l'11,23% dels vots, i 10 diputats. Aquell creixement coincidí amb un dels pitjors resultats del PSC, que només va aconseguir un 25,43%, amb 22 diputats. Per tant, els ecosocialistes, avui en un moment d'estabilitat interna i de reforç institucional, afegit al desgast que puguin patir els socialistes, podrien incrementar els seus diputats per Barcelona, tot i que és difícil pensar en un increment electoral prou significatiu per arribar als 10 diputats de 1995. ICV-EUiA pot lluitar, doncs, per aconseguir els seus vuitè i novè diputats per aquesta demarcació. Amb força garantia d'èxit.

Si uns creixen és evident que alguns altres perden. Ja hem apuntat algunes de les dificultats del PSC, el partit majoritari a Barcelona el 2003. El desgast que apunten les enquestes podria fer-los perdre alguns dels seus 29 diputats. Només un lleuger retrocés electoral podria convertir-los, de nou, en la segona força a la demarcació de Barcelona, com ho havia estat fins abans del 1999.

Una de les incògnites és el resultat que pot donar el candidat dels socialistes, José Montilla, com a element mobilitzador del votant tradicional del PSOE de les eleccions generals, que s'absté o deixa de votar els socialistes en les autonòmiques, especialment, a Barcelona i àrea metropolitana. Si es produeix aquest efecte, el PSC podria capgirar la tendència de desgast que auguren les enquestes. Si no és així, el PSC haurà de lluitar molt per defensar els seus actuals 29 diputats en aquesta demarcació.

Un altre partit que haurà de lluitar de valent a Barcelona és ERC. Els sondejos indiquen un desgast a Barcelona. El fet és que el 2003, ERC va obtenir els seus millors resultats. De manera que caldrà veure com repercuteixen els avatars del tripartit en aquesta formació, si la formació consolida els seus resultats a la demarcació o si té veritablement un cert desgast. El fet és que, en les eleccions del 2003, els independentistes van quedar tan a prop d'un catorzè diputat com de perdre el seu tretzè. De manera que amb poca oscil·lació del percentatge de vot, els resultats podrien variar molt i perdre, si les tendències dels sondejos són vàlides, un o dos diputats per aquesta demarcació. Des de la formació independentista, però, es recorda que les enquestes mai no els han estat favorables.

Pel que fa als populars, el 2003 jugaven amb el vent a favor de ser partit de govern a Espanya. Ara, els sondejos també apunten un retrocés electoral. A més, l'onzè diputat aconseguit pel PP a Barcelona, en els anteriors comicis, fou el darrer assignat en la distribució d'escons, és a dir, el més ajustat a la demarcació. Per tant, per poc retrocés que pateixin els populars (ara no són partit de govern a l'estat i el seu paper en aquesta legislatura ha quedat amagat pel PP espanyol), podrien veure retallada la seva representació.

Girona, la segona gran lluita. A la demarcació de Girona hi ha en disputa 17 diputats. El 2003 van quedar distribuïts de la següent manera: CiU, 7 diputats (amb un 38,67% dels vots); PSC, 4 (23,65%); ERC, 4 (21,90%); PP, 1 (8,07%); ICV-EUIA, 1 (5,34%). CiU està en condicions de lluitar pel seu vuitè escó. La federació nacionalista sempre s'havia mogut prop del 50% del vot de la demarcació gironina —excepte les primeres eleccions del 1980, quan va aconseguir un 37,12%, amb 7 escons. El 2003 el creixement d'ERC, que va duplicar pràcticament resultats respecte del 1999, van fer emergir els republicans com a tercera força. Ara, ERC i PSC es disputaran la segona plaça a les comarques gironines. El que perdi aquest duel també podria veure sacrificar el seu quart diputat en benefici de CiU.

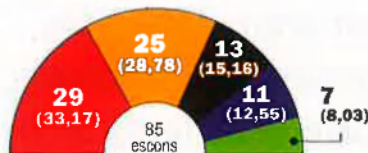
Pel que fa al PP, a Girona, tot i haver pogut patir un cert desgast per l'actitud

Resultats de les eleccions al Parlament de Catalunya de 2003

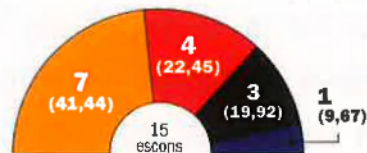
En escons i en percentatge de vot entre parèntesis.

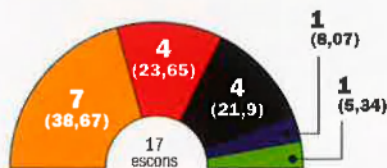
BARCELONA

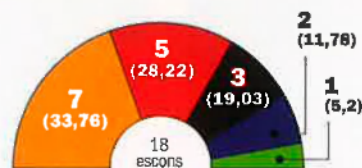
LLEIDA

GIRONA

TARRAGONA

de la formació conservadora en el procés estatutari, hauria de perdre una part important del seu electorat, ja que el 2003 va aconseguir el diputat d'aquesta demarcació sobradament. Per tant, difícilment, tot i que puguin retrocedir, perdran el seu escó en aquesta demarcació. Per la seva banda, ICV, que va aconseguir el seu primer escó a la demarcació de Girona el 2003, tot i unes bones expectatives que consoliden el seu representant gironí, difícilment podrà ampliar la seva representació, ja que implicaria duplicar pràcticament els vots dels anteriors comicis.

Tarragona i Lleida, més estables.

Les demarcacions de Tarragona i Lleida són les més estables, aparentment. Tarragona escull 18 diputats, Lleida, 15. El 2003, els resultats a la circumscripció tarragonina foren: CiU 7 diputats (amb un 33,76% de vots); PSC, 5 (amb 28,22%); ERC, 3 (19,03%); PP, 2 (11,78%); ICV-EUIA, 1 (5,20%). Pel que fa a la demarcació de Lleida: CiU obtingué 7 diputats (amb un 41,44% de vots); PSC, 4 (amb 22,45%); ERC, 3 (19,92%); i PP, 1 (9,67%).

Tot i que no es poden descartar canvis, a la demarcació de Tarragona podria mantenir-se el mateix repartiment d'escons. El 2003 CiU va aconseguir el divuitè escó tarragoní (el seu setè). Per

tant, hauria d'incrementar força el seu percentatge de vot per poder fer el salt a un vuitè escó. Per contra, PSC i ERC van aconseguir el seu cinquè i tercer diputat respectivament amb uns percentatges prou folgats. De fet, els independentistes es van quedar a 817 vots d'aconseguir el quart escó, que finalment anà per a CiU. De manera que també haurien de retrocedir força per posar-los en perill. Per la seva banda, el PP també té consolidats els seus dos diputats i els ecosocialistes pràcticament haurien de doblar el seu electorat per aconseguir tenir opcions a un segon representant.

La demarcació de Lleida també té un panorama aparentment estable. Però si hi hagués una tendència de desgast del PSC, com apunten algunes enquestes, els socialistes haurien de lluitar per mantenir el seu quart diputat en aquesta demarcació. En la disputa hi podrien entrar CiU i ERC, tot i que, amb un lleuger avantatge de la federació, que parteix amb més bons auguris en els sondejos. Malgrat això, cal observar que els ecosocialistes van quedar a un 0,65% dels vots necessaris per aconseguir un primer diputat en aquesta demarcació, de manera que no seria descartable que ICV acabés esgarrapant el quart diputat del PSC, si és que el perd.

Enric Rimbau